

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2900

av Markus Wiechel och Jeff Ahl (båda SD)

Kurdiskt självstyre

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat stöd till kurddominerade områden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna ett självständigt Kurdistan i norra Irak och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer självstyre till kurddominerade områden i Syrien, Turkiet och Iran och tillkännager detta för regeringen.

Kurddominerade områden

Den samlade kurdiska befolkningen utgör sannolikt mellan 25 och 30 miljoner människor. Detta gör dem till den största etniska gruppen i världen som formellt saknar ett eget land. När första världskriget var över lovades kurderna ett eget land av England, Frankrike och USA men det uteblev trots det första delningsavtalet (undertecknades i Sèvres, år 1920). Den största gruppen kurder befinner sig i nuvarande Turkiet och efter detta avtal gjorde ett antal turkar uppror. Resultatet blev att de tvingade fram ett nytt avtal där kurderna inte längre fick sitt egna land och samtidigt fick chansen att påbörja sin ”turkifieringspolitik”. Sedan dess har många kurder varit involverade i strider om självständighet vilket resulterat i att tusentals människor förlorat sina liv. Hur de kurdiska grupperna har klarat sig och utvecklats har berott lite på vilket land de varit bosatta i då de i många fall haft helt olika förutsättningar. Vad som är klart är att det kurdiska folket trots motsättningar har lyckats hålla ihop och dessutom fortsatt att utvecklas. De har dessutom i kontrast med stora delar av övriga Mellanöstern haft en

någorlunda god relation till västvärlden och har på sina håll startat ett flertal fredliga politiska partier. Kurderna är ett starkt folk som håller ihop. Det är ett folk som drabbats av vad som närmast går att betrakta som imperialism från starkare grupperingar. Av den anledningen bör de så länge de kämpar för demokrati och fred få omvärldens stöd. Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att se över hur ett utvecklat stöd till kurdiska regioner i Mellanöstern kan ske för att på sikt utöka deras självbestämmande och stötta deras humanitära gärningar.

Irakiska Kurdistan

Av hänsyn till Turkiet och Iran har de irakiska kurderna inte talat särskilt mycket om totalt självstyre. De kurddominerade områdena i irakiska Kurdistan har dock i mångt och mycket sedan 1992 haft ett eget parlament med flera fria val. De irakiska kurderna skiljer ut sig från kurder i andra länder då de har haft kurdiskspråkiga skolor, egna militära styrkor och andra nationella rättigheter som kurder i grannländerna saknat. Sedan Saddam Husseins fall har irakiska Kurdistan fått ännu mer självständighet och har av många klassats som Iraks lugna del med en god ekonomisk utveckling och förhållandevis mycket fred. Den kurdiska regionalregeringen har utrikespolitiskt sätt hållit en hög profil och den kurdiska presidenten Massoud Barzani har mottagits som statschef i Washington. Grannlandet Turkiet har lyckats odla goda kontakter med den regionala regeringen, vilket i sig har hjälpt till i den ekonomiska utvecklingen och trots allt kunnat skapa hopp om en fredlig lösning i konflikten mellan upproriska kurder i Turkiet och den turkiska staten.

Ingen har kunnat undgå de fruktansvärda händelserna i Irak och Syrien. Daesh (IS) har spridit skräck i hela världen och i Irak har irakiska armén i många fall övergett sina posteringar i de norra delarna av landet. Hela paragraf 140-området som den kurdiska regionala regeringen gör anspråk på har i stor utsträckning tagits över av dess säkerhetsstyrkor Peshmerga. Detta visar tydligt den regionala regeringens förmåga till självstyre i sin region och vikten av det kurdiska självstyret i just denna region.

Redan då Irak som nation skapades på 1920-talet var landet splittrat och kurderna önskade självständighet. Idag är inte steget till självständighet för regionen särskilt stort. Utöver kontroll över säkerheten i området eller faktumet att de har ett väluppbyggt parlament med flertalet olika politiska partier, finns även en stor potential med framtida exportmöjligheter. Utrikes- och säkerhetspolitiken är förhållandevis västorienterad och pragmatisk. Idag har Sverige goda diplomatiska förbindelser med den regionala regeringen, och den skulle kunna fungera som ett föredöme genom sin acceptans för

minoriteter samt demokratiska och pragmatiska synsätt. Om Kurdistanregionen väljer att utropa självständighet efter en folkomröstning bör Sverige erkänna beslutet under förutsättning att den står upp för en autonom region med visst självbestämmande för kristna i Irak samt verkar för att säkerställa andra minoriteters säkerhet och rättigheter.

Turkiska, syriska och iranska Kurdistan

Situationen för kurder är som tidigare nämnt olika beroende på var de bor. Den största gruppen kurder bor i Turkiet, där de också haft det svårt efter många års intensiv turkifieringspolitik med tvångsförflyttning, mord och trakasserier som följd. Efter två års vapenvila har Turkiet dessutom valt att angripa kurdiska mål runt om i Mellanöstern samtidigt som Daesh attackerat dem i både Syrien och Irak. Nya fredliga kurdiska partier har under flera års tid etablerats i Turkiet. Det kurdiska freds- och demokratipartiet BDP har vunnit flertalet val i vissa turkiska regioner men många partimedlemmar har fängslats och på annat sätt hindrats från att vara politiskt aktiva. Det kurdiska partiet DTP stämplades också som olagligt och stängdes ned av turkiska myndigheter år 2009 efter anklagelser om kontakter med PKK. 2015 nådde det vänsterradikala partiet HDP med över 13 % av väljarna stora framgångar i Turkiet och nådde ända vägen in i det nationella parlamentet. Detta gjorde att president Erdogan och styrande partiet AKP tappade majoriteten. Sedan dess har partilokaler tillhörande HDP satts i brand, politiker har fängslats och nyval utlysts.

I Syrien och Iran finns likaså en stor minoritet kurder som förtrycks, även om de i många fall inte drabbats av samma begränsningar som i Turkiet, där språket och andra kurdiska kännetecken har förbjudits. Kurderna utgör den största minoriteten i Syrien och har tidigare varit en aktiv deltagare i revolutionen mot president Bashar al-Assad. Idag utgör de en av de främsta och mest framgångsrika motståndarna till Daesh genom den militära gruppen YPG (med tillhörande kvinnomilis i YPJ). I Iran lever en mycket stor del av kurderna i gränsområdet mot Irak och Turkiet. De har under de senaste åren blivit kraftigt nedtryckta av regimen vilket kanske främst visat sig genom mord och fängslanden av politiskt aktiva kurder. Sverige bör stå upp för varje folks rätt till ett eget land. Riksdagen bör uppmana regeringen att verka för åtgärder som syftar till mer självstyre åt kurder i kurddominerade områden i Turkiet, Syrien och Iran.

Markus Wiechel (SD)

Jeff Ahl (SD)